

GIG Cymru

Polisi Defnyddio'r Rhyngrwyd

Awdur: Is-grŵp Polisi'r Grŵp Cyngori ar
Reoli a Llywodraethu Gwybodaeth

Cymeradwywyd gan: Grŵp Cyngori ar
Reoli a Llywodraethu Gwybodaeth

Cymeradwywyd gan: Bwrdd Llywodraethu Gwybodaeth Cymru

Fersiwn: 3

Dyddiad: 14 Ionawr 2021

Dyddiad adolygu: 13 Ionawr 2023

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

Cynnwys

1.	Cyflwyniad	4
2.	Pwrpas	4
3.	Cwmpas	4
4.	Rolau a chyfrifoldebau	4
5.	Polisi	5
5.1	Datganiad Sefyllfa	5
5.2	Amodau a Chyfyngiadau	5
5.3	Defnydd Personol.....	6
6.	Hyfforddiant ac Ymwybyddiaeth	6
7.	Monitro a chydymffurfio	6
8.	Adolygu.....	7
9.	Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb.....	7
	Atodiad A - Defnydd amhriodol.....	8
	Atodiad 1: Datblygu Polisi - Rheoli Fersiynau	10

1. Cyflwyniad

Cyhoeddir y ddogfen hon dan Fframwaith Polisi Llywodraethu Gwybodaeth Cymru Gyfan ac fe'i cynhelir gan Wasanaeth Gwybodeg GIG Cymru ar ran holl sefydliadau GIG Cymru.

2. Pwrpas

Mae'r polisi hwn yn rhoi sicrwydd bod cyfleusterau rhyngwrwd GIG Cymru yn cael eu defnyddio'n briodol i helpu i ddarparu gwasanaethau.

Mae'r polisi hefyd yn nodi cyfrifoldebau pob defnyddiwr wrth ddefnyddio'r rhyngwrwd. Mae'r cyfrifoldebau hyn yn cynnwys, ond heb eu cyfyngu i, sicrhau'r canlynol:

- Bod cyfrinachedd, cywirdeb, argaeledd ac addasrwydd gwybodaeth a systemau cyfrifiadurol y GIG yn cael eu cynnal drwy sicrhau bod y defnydd o wasanaethau rhyngwrwd yn cael ei lywodraethu'n briodol;
- Bod yr holl unigolion y cyfeirir atynt yng nghwmpas y polisi hwn yn ymwybodol o'u rhwymedigaethau.

Rhaid darllen y polisi hwn ar y cyd â gweithdrefnau perthnasol y sefydliad.

3. Cwmpas

Mae'r polisi hwn yn berthnasol i weithlu holl sefydliadau GIG Cymru, gan gynnwys staff, myfyrwyr, hyfforddion, gweithwyr ar secondiad, gwirfoddolwyr, trydydd partion dan gcontract ac unrhyw unigolion sy'n cyflawni dyletswyddau ar ran GIG Cymru.

At ddibenion y polisi hwn, mae 'Sefydliadau GIG Cymru' yn cynnwys holl sefydliadau GIG Cymru, gan gynnwys pob Bwrdd Iechyd ac Ymddiriedolaethau'r GIG.

Mae'r polisi'n disgrifio'r egwyddorion y mae'n rhaid i bawb eu dilyn wrth ddefnyddio'r rhyngwrwd, Rhwydwaith GIG Cymru (sy'n cael ei ddiffinio fel Mewnwrwd gorfforaethol) a safleoedd cysylltiedig eraill.

Mae'r termau "mynediad i'r rhyngwrwd" neu "ddefnydd o'r rhyngwrwd" yn golygu unrhyw ddefnydd o adnoddau ar y rhyngwrwd gan gynnwys cyfryngau cymdeithasol, rhwydweithiau cymdeithasol, pori, ffrydio, llwytho i lawr, llwytho i fyny, postio, "blogio", "trydar", sgwrsio ac e-bostio. Mae Polisi Cyfryngau Cymdeithasol GIG Cymru yn darparu gwybodaeth ynghylch sut mae defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol yn briodol.

Mae'r polisi hwn yn berthnasol i'r holl staff sy'n defnyddio seilwaith rhwydwaith y GIG a / neu offer y GIG i gael mynediad at wasanaethau'r rhyngwrwd ni waeth ble y maent yn cael mynediad na'r math o gyfarpar sy'n cael ei ddefnyddio, gan gynnwys cyfarpar corfforaethol, trydydd parti a dyfeisiau personol.

4. Rolau a chyfrifoldebau

Mae'r Prif Weithredwr yn gyfrifol am sicrhau'r lefel uchaf o ymrwymiad o fewn y sefydliad i'r polisi ac am sicrhau bod adnoddau ar gael i gefnogi'r broses o weithredu'r polisi ac unrhyw ofnion cyfreithiol cysylltiedig. Bydd cyfrifoldebau penodol yn cael eu dirprwyo i'r Swyddog Diogelu Data, yr Uwch Swyddog Risg Gwybodaeth, Gwarcheidwad Caldicott neu'r Cyfarwyddwr Gweithredol fel y bo'n briodol.

Mae rheolwyr yn gyfrifol am weithredu'r polisi hwn o fewn eu hadran/cyfarwyddiaeth. Hefyd, rhaid iddynt sicrhau bod eu staff yn ymwybodol o'r polisi hwn, eu bod yn deall eu cyfrifoldebau o ran cydymffurfio â gofynion y polisi a'u bod wedi derbyn hyfforddiant gorfodol ar lywodraethu gwybodaeth. Rhaid rhoi gwybod am achosion o dorri'r polisi drwy brosesau cofnodi digwyddiadau lleol a rhaid delio â nhw'n unol â Pholisi Disgyblu Cymru Gyfan lle bo hynny'n briodol.

Rhaid i'r gweithlu ymgyswrtu â chynnwys y polisi a sicrhau bod gofynion y polisi'n cael eu gweithredu a'u dilyn yn eu maes gwaith. Rhaid ymgymryd â hyfforddiant gorfodol ar lywodraethu gwybodaeth o leiaf bob dwy flynedd. Rhaid rhoi gwybod am achosion o dorri'r polisi hwn drwy brosesau lleol cofnodi ddigwyddiadau lleol.

5. Polisi

5.1 Datganiad Sefyllfa

Darperir mynediad i'r rhyngwrwyd i staff i'w helpu i berfformio eu dyletswyddau ac mae darparu'r cyfleusterau hyn yn ymrwymiad enfawr ar ran GIG Cymru o ran buddsoddiad ac adnoddau.

Dylai gweithlu GIG Cymru fod yn gymwys i ddefnyddio gwasanaethau rhyngwrwyd i'r lefel sy'n ofynnol ar gyfer eu swydd er mwyn bod yn fwy effeithlon ac effeithiol yn eu gweithgareddau o ddydd i ddydd.

Bydd GIG Cymru yn helpu ei weithlu i ddeall sut mae defnyddio gwasanaethau rhyngwrwyd yn ddiogel ac mae'n bwysig bod defnyddwyr yn deall y rhwymedigaethau cyfreithiol, proffesiynol a moesegol cysylltiedig. Os caiff ei ddefnyddio'n gywir, gall y rhyngwrwyd gynyddu effeithlonrwyd a diogelwch yng nghyswllt gofal cleifion.

5.2 Amodau a Chyfngiadau

Er mwyn osgoi torri'r polisi hwn yn anfwriadol, bydd cynnwys amhriodol yn cael ei rwystro'n ddiofyn lle bo hynny'n bosibl. Ni ddylid cael gafael ar ddeunydd amhriodol. Gellir eithrio rhai staff lle mae mynediad at dudalennau gwe penodol yn un o ofynion eu swydd. Mae'r pynciau sy'n cael eu hystyried yn amhriodol wedi'u nodi yn atodiad A.

Efallai y bydd rhai safleoedd yn cael eu rhwystro'n ddiofyn oherwydd eu heffaith gyffredinol ar adnoddau rhwydwaith a gellir gofyn am fynediad at y rhain at ddibenion gwaith drwy gysylltu â'r Ddesg Gwasanaethau TG Leol.

Ni waeth ble y ceir mynediad, ni chaiff defnyddwyr gymryd rhan mewn unrhyw weithgaredd ar-lein na chreu, trosglwyddo neu storio deunydd sy'n debygol o ddwyn anfri ar y sefydliad neu osod atebolrwyd ar GIG Cymru.

Ni ddylech lwytho gwybodaeth sensitif i fusnes na data personol (sy'n cynnwys lluniau a recordiadau fideo) unrhyw glaf, aelod o'r cyhoedd, nac aelod o staff a dynnir ar safle GIG Cymru i unrhyw fath o storfa ar-lein sydd heb ei chymeradwyo gan y GIG, safleoedd rhannu cyfryngau, cyfryngau cymdeithasol, blogiau, ystafelloedd sgwrsio neu debyg, heb gael caniatâd pennaeth gwasanaeth a'r unigolyn sy'n wrthrych data'r recordiad hwnnw. Mae Polisi Cyfryngau Cymdeithasol GIG Cymru yn darparu gwybodaeth ynghylch sut mae defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol yn briodol.

Mae'n gyfrifoldeb ar bob defnyddiwr i sicrhau bod ei gyfleusterau rhyngwrwyd yn cael eu defnyddio'n briodol. Mae rheolwyr yn cael eu hatgoffa, fel adnodd GIG Cymru, fod y rhyngwrwyd yn debyg i'r systemau ffôn mewn sawl ffordd a dylid ei reoli'n unol â hynny.

5.3 Defnydd Personol

Mae sefydliadau GIG Cymru yn caniatáu i staff ddefnyddio gwasanaethau'r rhyngwrwyd at ddefnydd personol rhesymol ar yr amod bod hyn o fewn ffiniau'r gyfraith, eu bod yn weddus a'u bod yn cydymffurfio â pholisi.

Dylai defnydd personol fod yn achlysurol ac yn rhesymol. Fel trothwy, mae GIG Cymru yn diffinio hyn fel uchafswm o dri deg munud mewn un diwrnod calendr a chyn neu ar ôl oriau gwaith arferol, neu'n ystod amseroedd egwyl y cytunwyd arnynt. Mae'r cyfyngiadau hyn yn angenrheidiol hefyd oherwydd gofynion y rhwydwaith ac felly efallai y bydd cyfyngiadau lleol yn berthnasol, yn dibynnu ar hyd y mynediad a chapasiti'r adnoddau sydd ar gael. Yn ogystal â hyn, ni ddylai defnyddwyr ffrydio na llwytho llawer o ddata i lawr (ee ffrydio sain neu fideo, cynnwys amlgyfrwng, pecynnau meddalwedd), oherwydd gall y rhain effeithio'n negyddol ar adnoddau'r rhwydwaith.

Pan fydd sefydliadau lleol yn rhoi mynediad i gleifion a staff at wasanaethau Wi-Fi cyhoeddus, mae gweithwyr yn cael eu hannog i ddefnyddio'r cyfleusterau hyn ar ddyfeisiau personol yn hytrach na defnyddio offer y GIG. Bydd cytundebau lleol ar waith ar gyfer defnyddio'r cyfleusterau hyn a sicrhau eu bod ar gael.

Caniateir i staff sy'n defnyddio cyfarpar GIG y tu allan i adeiladau GIG Cymru (er enghraifft – mewn cartref) gysylltu â'r rhyngwrwyd. Dan yr amgylchiadau hyn, rhaid defnyddio'r rhyngwrwyd drwy gysylltiad diogel a ddarperir gan sefydliad GIG Cymru (er enghraifft drwy VPN, system dilysu aml-ffactor). Mae defnyddio'r offer at ddibenion o'r fath yn dal i fod yn ddarostyngedig i'r un amodau a nodir yn y polisi hwn.

Mae defnydd personol o'r rhyngwrwyd ar gyfrifoldeb y defnyddiwr. Nid yw'r GIG yn derbyn cyfrifoldeb nac atebolrwydd am unrhyw golled neu atebolrwydd sy'n deillio o ddefnydd personol o'r rhyngwrwyd.

Ni ddylid defnyddio cyfleusterau mynediad i'r rhyngwrwyd i gynnal neu gefnogi unrhyw fath o fenter busnes personol sydd â thâl neu'n ddi-dâl y tu allan i'r gwaith, p'un ai a yw'n cael ei chynnal yn amser personol y defnyddiwr neu fel arall.

Ni ddylai unrhyw unigolyn ddefnyddio'r rhyngwrwyd er budd ariannol personol (ee defnyddio eBay neu unrhyw safleoedd arwerthu eraill).

6. Hyfforddiant ac Ymwybyddiaeth

Mae pawb yn gyfrifol am lywodraethu gwybodaeth. Mae hyfforddiant yn orfodol i staff y GIG a rhaid ei gwblhau ar ddechrau eu cyflogaeth ac o leiaf bob dwy flynedd wedi hynny. Rhaid i weithwyr y tu allan i'r GIG gael hyfforddiant priodol ar lywodraethu gwybodaeth yn unol â gofynion eu swydd.

Dylai staff sydd angen cymorth i ddeall y rhwymedigaethau cyfreithiol, proffesiynol a moesegol sy'n berthnasol iddynt gysylltu â'u hadran llywodraethu gwybodaeth leol.

Dylai gweithlu GIG Cymru fod yn gymwys i ddefnyddio gwasanaethau rhyngwrwyd i'r lefel sy'n ofynnol ar gyfer eu swydd er mwyn bod yn effeithlon ac effeithiol yn eu gweithgareddau o ddydd i ddydd.

7. Monitro a chydymffurfio

Mae GIG Cymru yn ymddiried yn ei weithlu.

Mae GIG Cymru yn cadw'r hawl i fonitro prosesau gwaith i sicrhau effeithiolrwydd y gwasanaeth. Bydd hyn yn golygu y bydd unrhyw weithgareddau personol y mae'r gweithiwr yn cymryd rhan ynddynt yn y gwaith yn destun craffu. Mae sefydliadau GIG Cymru yn parchu preifatrwydd eu gweithwyr ac nid ydynt am ymyrryd yn eu bywydau personol ond mae monitro prosesau gwaith yn fuddiant busnes dilys.

Mae GIG Cymru yn defnyddio meddalwedd i gofnodi'n awtomatig ac yn barhaus faint o amser mae staff yn ei dreulio ar y rhyngrwyd a'r mathau o wefannau mae staff yn ymweld â nhw. Mae ymdrechion i gael mynediad at unrhyw wefannau sydd wedi'u rhwystro'n cael eu cofnodi hefyd.

Dylid sicrhau staff bod sefydliadau GIG Cymru yn cymryd agwedd ystyriol at fonitro, ond maent yn cadw'r hawl i fabwysiadu patrymau monitro gwahanol yn ôl yr angen. Fel arfer, mae monitro'n digwydd pan amheuir bod polisi neu ddeddfwriaeth wedi'u torri neu pan fydd gan reolwr bryderon ynghylch perfformiad gweithwyr, (ee defnydd gormodol o'r rhyngrwyd). Ar ben hynny, wrth benderfynu a yw dadansoddiad o'r fath yn briodol dan yr amgylchiadau, rhoddir ystyriaeth lawn i hawliau'r gweithiwr.

Mae disgwyl i reolwyr siarad â staff am eu pryderon os bydd unrhyw fân broblemau'n codi. Os canfyddir achos o dorri rheolau, rhaid cynnal ymchwiliad. Os canfyddir bod y polisi hwn neu unrhyw bolisi arall wedi cael ei dorri, bydd gweithdrefnau disgyblu'n cael eu dilyn.

Dylid rhoi gwybod i'r tîm atal twyll am unrhyw bryderon posibl ynghylch twyll a/neu lygredd.

Er mwyn i sefydliadau'r GIG gyflawni arferion llywodraethu gwybodaeth da, rhaid annog staff i gydnabod pwysigrwydd llywodraethu da ac adrodd am unrhyw achosion o dorri polisiau er mwyn gallu dysgu gwersi. Rhaid iddynt gael yr offer, y gefnogaeth, yr wybodaeth a'r hyfforddiant angenrheidiol i'w helpu i ddarparu eu gwasanaethau yn unol â deddfwriaeth. Yn y pen draw, bydd gan weithlu medrus yr hyder i herio arferion llywodraethu gwybodaeth gwael, a bydd yn deall sut mae defnyddio gwybodaeth yn gyfreithlon, yn y lle iawn ac ar yr adeg iawn. Dylai hyn leihau'r risg o ddigwyddiadau newydd neu ailadrodd digwyddiadau.

8. Adolygu

Bydd y polisi hwn yn cael ei adolygu bob dwy flynedd neu'n amlach os bydd newidiadau mewnol neu allanol mawr yn effeithio arno, megis:

- Newidiadau mewn deddfwriaeth;
- Newid yn yr ymarfer neu newid yn y system/technoleg; neu
- Newid methodoleg.

9. Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Mae'r polisi hwn wedi bod yn destun asesiad cydraddoldeb.

Yn dilyn yr asesiad, ni theimlwyd bod y polisi hwn yn gwahaniaethu nac yn niweidiol mewn unrhyw ffordd o ran y nodweddion gwarchodedig, y Gymraeg na gofawyr.

Atodiad A - Defnydd amhriodol

Er mwyn osgoi unrhyw amheuaeth, mae defnydd amhriodol yn cynnwys y canlynol a mwy:

- Gormod o ddefnydd personol.
- Caniatáu i unrhyw un nad yw wedi'i awdurdodi i gael mynediad at wasanaethau rhyngwrwyd GIG Cymru, fel ffrind neu aelod o'r teulu.
- Cyfathrebu neu ddatgelu gwybodaeth gyfrinachol neu sensitif dros y rhyngwrwyd heb awdurdod neu heb i'r mesurau diogelwch priodol fod ar waith.
- Llwytho i lawr neu rannu unrhyw wybodaeth neu ddelweddau sy'n anghyfreithlon, neu y gellid eu hystyried yn ddifenyddol, yn gas, yn anweddus, yn bornograffig, yn dreisgar, yn derfysgol neu sy'n gwahaniaethu'n ôl nodweddion gwarchodedig, neu ddefnyddio'r system e-bost i aflonyddu neu fwlio unrhyw un.
- Llwytho i lawr, llwytho i fyny, trosglwyddo, gwyllo, cyhoeddi, storio neu ddosbarthu deunydd difenyddol, neu gyhoeddi gwybodaeth ffug yn fwriadol am GIG Cymru, ei staff, ei gleientiaid neu ei gleifion.
- Cael mynediad at safleoedd ar y rhyngwrwyd sy'n cynnwys deunydd anweddus, cas, pornograffig, treisgar, derfysgol, hiliol neu anghyfreithlon arall, neu geisio cael mynediad atynt yn fwriadol. Bydd hyn yn cynnwys tudalennau o'r fath ar safleoedd cyfryngau cymdeithasol.
- Mynd ati'n fwriadol a heb awdurdod i wyllo neu lwytho deunydd i lawr a allai ddwyn anfri ar GIG Cymru; neu ddeunydd a allai beri tramgwydd i eraill.
- Anfon neu gadw gwybodaeth neu ddelweddau y gellid eu hystyried yn ddeunydd difenyddol, anweddus, cas, pornograffig, treisgar, derfysgol, hiliol neu unrhyw beth anghyfreithlon arall.
- Llwytho i lawr, gosod neu ddosbarthu meddalwedd sydd heb ei drwyddedu neu feddalwedd anghyfreithlon.
- Llwytho meddalwedd i lawr heb awdurdod neu newid ffurfweddiad meddalwedd presennol sy'n defnyddio'r rhyngwrwyd heb gael caniatâd priodol.
- Torri hawlfraint neu Hawliau Eiddo Deallusol.
- Hacio i mewn i gyfrifon pobl eraill neu ardaloedd heb awdurdod.
- Ceisio mynd ati'n fwriadol i ymyrryd â systemau diogelwch sy'n sicrhau dibynadwyedd rhwydwaith GIG Cymru.
- Unrhyw ddiben sy'n rhwystro mynediad i ddefnyddwyr eraill (er enghraifft, gorlwytho dolenni mynediad neu newid offer yn fwriadol neu'n fyrbwyll).
- Cyflwyno meddalwedd maleisus yn fwriadol, fel Ffrysau, Gynrhon a Trojans, i rwydwaith GIG Cymru.
- Cael mynediad at wefannau gyda'r bwriad o wneud elw personol (er enghraifft – rhedeg busnes).
- Mae mynediad at ddarparwyr e-bost ar y rhyngwrwyd fel Gmail, Hotmail, Yahoo ac ati wedi'i wahardd am resymau diogelwch ac eithrio:
 - Mynediad at wasanaethau e-bost a ddarperir gan gorff proffesiynol cydnabyddedig neu undeb llafur sy'n cael ei gydnabod gan y cyflogwr;
 - Unrhyw gyfrif e-bost sy'n cael ei gynnal gan brifysgol (cyfrifon sy'n gorffen gyda .ac.uk);
 - Unrhyw gyfrif e-bost sy'n cael ei gynnal gan gorff y mae'r gweithiwr yn cyfrannu ato ar y cyd â'i rôl yn y GIG, fel awdurdod lleol neu sefydliad trydyddol.

- Newid unrhyw osodiadau system ar gyfrifiadur sy'n eiddo i GIG Cymru neu geisio newid y gweinydd mynediad er mwyn osgoi cyfyngiadau'r meddalwedd hidlo. Ystyrir bod hyn yn achos o dorri'r polisi hwn a byddwn yn delio â mater o'r fath dan Bolisi Disgyblu Cymru Gyfan.

Atodiad 1: Datblygu Polisi - Rheoli Fersiynau

Hanes Adolygu

Dyddiad	Fersiwn	Awdur	Crynodeb o'r Adolygiad
26/06/2018	2	Andrew Fletcher (Cadeirydd is-grŵp polisi IGMAG)	Y polisi gwreiddiol fel y'i cymeradwywyd
1/12/2020	2.1	Andrew Fletcher (Cadeirydd is-grŵp polisi IGMAG)	Polisi gyda sylwadau wedi'u hymgorffori
14/01/2021	3	Andrew Fletcher (Cadeirydd is-grŵp polisi IGMAG)	Polisi Terfynol

Adolygiadau

Mae angen adolygu'r canlynol yn y ddogfen hon:

Dyddiad	Fersiwn	Enw	Swydd
1/12/2020	2.1	Is-grŵp polisi IGMAG	Is-grŵp y Grŵp Cyngori ar Reoli a Llywodraethu Gwybodaeth
4/01/2021	2.1	Grŵp Cyngori ar Reoli a Llywodraethu Gwybodaeth	Arweinwyr Llywodraethu Gwybodaeth Cymru Gyfan
4/01/2021	2.1	Fforwm Partneriaeth Cymru	Arweinwyr y gweithlu ac undebau llafur Cymru Gyfan
7/01/2021	2.1	Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb	Grŵp Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru
14/01/2021	2.1	Grŵp Cyngori ar Reoli a Llywodraethu Gwybodaeth	Arweinwyr Llywodraethu Gwybodaeth Cymru Gyfan
14/01/2021	2.1	Bwrdd Llywodraethu Gwybodaeth Cymru	Bwrdd Cyngori'r Gweinidog dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Llywodraeth Cymru)

Cymeradwyaeth

Mae angen cymeradwyo'r canlynol yn y ddogfen hon:

Dyddiad	Fersiwn	Enw	Swydd
4/01/2020	3	Grŵp Cyngori ar Reoli a Llywodraethu Gwybodaeth	Arweinwyr Llywodraethu Gwybodaeth Cymru Gyfan
14/01/2021	3	Bwrdd Llywodraethu Gwybodaeth Cymru	Bwrdd Cyngori'r Gweinidog dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Llywodraeth Cymru)